

Impatiens

Valse meeldauw in Impatiens

Deze informatiefolder gaat over valse meeldauw *Plasmopara obducens* in *Impatiens walleriana*. Een probleem dat ongeveer vanaf 2007 grotere vormen aannam in tuinen en parken. *Impatiens walleriana* is een belangrijk product binnen de perkplantengroep.

Daarom doen wij er alles aan om dit mooie product goed in de markt te houden. Dat gaat alleen als alle kwekers en veredelaars alles proberen te doen om het product een goede consumentenfase te geven.

Het Productschap Tuinbouw (PT) maakt het mogelijk deze informatiefolder uit te geven. U vindt in deze informatiefolder een aantal belangrijke conclusies uit het onderzoek van Wageningen UR Glastuinbouw

(gefinancierd door het PT). Daarnaast leest u over de aard van het probleem en welke strategie moet worden gevolgd.

Wij hopen dat er zo snel mogelijk minder vatbare cultivars op de markt komen. Tot die tijd is het vooral een kwestie van 'in stand houden' met de adviezen uit deze folder. Volg deze adviezen zoveel mogelijk op, zeker wanneer u te maken krijgt met een besmetting. Houd uw producten goed in de gaten, zoals wordt geadviseerd en scout daarom met grote regelmaat op aanwezigheid van valse meeldauw.

Alex van der Heiden

gewasmanager Eenjarige zomerbloeiers, LTO Groeiservice

Indien onbestelbaar of wijziging adressering, gaarne retourneren aan:
LTO Groeiservice, Postbus 183, 2665 ZK Bleiswijk.

In deze uitgave

• Symptomen	2
• De feiten op een rij	2
• Onderzoek	3
• Analyse	3
• Zelftest methode	3
• Adviezen	4

Eerste symptomen

Symptomen

- De bladeren worden geel en beginnen te krullen.
- De planten stoppen met groeien.
- Witte plekken met sporangioforen (sporendragers) ontwikkelen zich aan de onderkant van het blad (sporulatie). Dit in tegenstelling tot echte meeldauw waar de symptomen verschijnen aan de bovenkant van het blad.
- Indien de infectie hevig genoeg is stopt de plant met bloeien, stopt de zaadproductie, laat de plant de bladeren vallen en sterft de plant uiteindelijk af.
- Planten kunnen latente infecties hebben, zonder dat ze symptomen laten zien.
- Zodra stress optreedt verschijnen er symptomen met alle gevolgen van dien.

De feiten op een rij

- De valse meeldauw *Plasmopara obducens* treedt vooral op in *Impatiens walleriana*.
- *Impatiens Nieuw-Guinea* is niet of nauwelijks vatbaar.
- Schade treedt vooral op in de consumentenfase.
- Zodra het vochtig weer is, vallen planten massaal uit.
- In de afgelopen jaren was het vanaf augustus vochtig weer, maar soms ook eerder. Planten vielen massaal uit.
- In toenemende mate vallen planten uit in de teeltfase, vooral bij latere teelten. Andere landen (onder andere Engeland en Amerika) hebben ditzelfde probleem.
- Binnen de veredeling is nog geen goede resistentie ontwikkeld.
- Het kan nog meer dan vijf jaar duren voordat er resistente of minder gevoelige cultivars zijn ontwikkeld.
- In de vroege fase (april - juni) is er vooral aantasting via rustsporen vanuit de bodem.
- In de late fase (juli - september) is er vooral aantasting via luchtsporen.
- Het is onwaarschijnlijk dat valse meeldauw via zaad wordt verspreid. Het kan wel op stek worden aangetroffen en ook ander jong materiaal kan besmet zijn.

Sporulatie

Gevolgen

- Het consumentenvertrouwen in het product kan afnemen.
- Wanneer er geen verbetering optreedt, kan *Impatiens* uit het assortiment verdwijnen.
- (Volks)tuinen raken besmet met valse meeldauwsporen die kunnen overwinteren, waardoor het probleem in de jaren erna doorzet, vooral bij natte zomers.
- Het is slecht voor het imago van perkplanten in het algemeen.

Onderzoek

De afgelopen jaren is op verzoek van de landelijke commissie Eenjarige zomerbloeiers van LTO Groeiservice onderzoek gedaan naar mogelijke oplossingen tegen valse meeldauw. Wageningen UR Glastuinbouw heeft met financiering van het Productschap Tuinbouw en Syngenta Seeds dit onderzoek uitgevoerd. Vooral is gekeken hoe Impatiens zo lang mogelijk bestand blijft tegen valse meeldauw in de consumentenfase.

Proefopzet bij Emsflower in de praktijk

De belangrijkste resultaten:

- Plantversterkers, zoals kaliumfosfiet en een nieuw middel van Everris, maken de planten vitaler en daarmee weerbaarder tegen valse meeldauw. Deze plantversterkers hebben de beste werking tegen luchtsporen die later in het seizoen (juli - augustus) bladinfecties veroorzaken.
- Metalaxyl-M (werkzame stof in Ridomil Gold) is een middel tegen bodemschimmels en pakt daarmee ook de rustsporen van valse meeldauw aan, die in de grond zitten. Deze werking heeft daarom het meeste effect in de vroege fase.
- Er zijn sterke aanwijzingen dat er resistentie optreedt tegen Metalaxyl-M. Een juist gebruik van dit middel is daarom essentieel.

Analyse

Een aantal jaar geleden ontstond een toenemend probleem door uitval van *Impatiens walleriana*, als gevolg van valse meeldauw. De problemen ontstonden vooral onder vochtige omstandigheden. Tuinliefhebbers met verstand van tuinieren, die de *Impatiens* kennen als een langdurige bloeier in hun tuin, zullen teleurgesteld zijn over de houdbaarheid in de afgelopen jaren. Tuinliefhebbers die vooral afgaan op het uiterlijk van de plant bij aankoop, zullen het niet opmerkelijk vinden wanneer de *Impatiens* na een natte periode uitvalt. Deze groep zal vooral teleurgesteld zijn wanneer dit moment binnen korte tijd na aankoop plaats vindt. Aangezien er nog geen resistente cultivars zijn, is het zaak om zo veel als mogelijk te doen om uitval bij de consument te voorkomen. Op die manier kan de sector proberen om de periode naar resistente cultivars te overbruggen. Een sluitend advies is helaas nog niet te geven.

Zelftest methode

Een zelftest kan worden gebruikt om (latente) besmettingen met valse meeldauw op *Impatiens walleriana* op te sporen. Het is simpel, betrouwbaar en overal toe te passen.

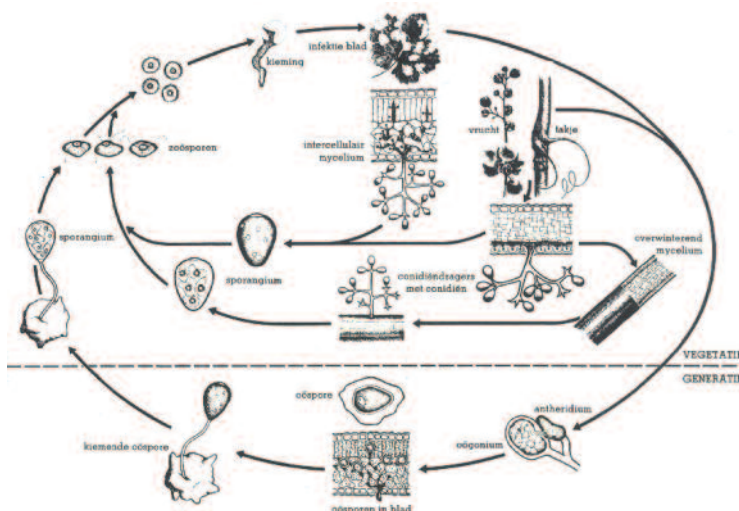
De benodigde materialen voor de zelftest zijn:

- schoon bakje, pot of petrischaal;
- tissue of keukenpapier;
- water;
- *Impatiens* bladeren.

De methode

- Elk schoon bakje kan worden gebruikt, mits het kan worden afgesloten.
- Stop een tissue of keukenpapier in het bakje.
- Maak de tissue vochtig en verwijder het overtollig water.
- Plaats de *Impatiens* bladeren op het papier met de onderkant naar boven.
- Sluit het bakje, zodat de luchtvochtigheid in het bakje hoog blijft.
- Plaats het bakje niet in het directe zonlicht, maar bij voorkeur in het donker (bij kamertemperatuur).
- Bekijk de bladeren dagelijks.
- Indien besmet, worden de symptomen (wit poeder aan de onderkant van het blad) meestal zichtbaar binnen één tot drie dagen en uiterlijk zeven dagen.

Valse meeldauw cyclus

Adviezen

Foto: Wageningen UR Glastuinbouw

- *Doe een partijtest bij binnenkomst van jong plantmateriaal.* Vraag de historie bij uw plantenleverancier. Zie zelftest.
- *Voer een goede scouting uit op het gewas.* Bij twijfel kunt u planten testen, zoals in de zelftest.
- *Zorg voor goede hygiëne op het bedrijf.* Het is een onderbelicht onderwerp, maar kan grote problemen voorkomen. Zorg dat van buitenaf geen schimmelsporen meekomen op kleren en vooral schoenen. Zorg dat de afdeling waar de planten komen te staan goed is ontsmet met een daarvoor bestemd hygiënemiddel. Menno Clean heeft een toelating als desinfectiemiddel tegen schimmelsporen.
- *Wanneer valse meeldauw op het bedrijf wordt aangetroffen, verwijder de partij (liefst afgesloten) zo snel mogelijk van het bedrijf.* Het is aannemelijk dat zo'n partij een slechte consumentenfase tegemoet gaat, dus vernietig deze partij. Voer vervolgens direct een hygiënemaatregel uit om sporen te doden op de besmette plaats en voer een curatieve bespuiting met een

valse meeldauw middel uit op de overige partijen.

- *Lever Impatiens vooral uit in de maanden april en mei.* Zo beleeft de consument in ieder geval in de zomer plezier van de planten. Planten die na juni de kwekerij verlaten hebben een zeer hoog risico snel uit te vallen.
- *In de grond is een groter risico dan in baskets of potten.* Probeer de consument die richting aan te geven.
- *Zorg voor droge klimaatomstandigheden.* Bovendien watergeven bevordert de ontwikkeling van valse meeldauw net zoals een hoge RV. Zorg voor een korte bladnat periode
- *Metalaxyl-M (werkzame stof in Ridomil Gold) heeft een goede werking tegen bodemschimmels.*

Volg de dosering op van het etiket en pas dit toe vóór uitlevering van de planten. In het onderzoek is gekozen voor 12,5 ml/100 l één week voor uitlevering. Dit heeft vooral effect bij vroege teelten.

- *Voorkom resistentie van schimmels tegen Ridomil Gold.* Resistentie wordt gemakkelijk opgebouwd wanneer u gedurende de gehele teelt dit middel meerdere malen toedient. Het middel kan uitspoelen, zorg daarom dat het middel zich eerst goed bindt.
- *Producten met fosfiet, zoals kaliumfosfiet, geven de planten meer weerbaarheid en hebben daarom een plantversterkende werking.*

Pas een dosering toe van 0,5% in één of twee aangietbeurten, waarvan de laatste één week voor afleveren. Dit heeft het meeste effect bij late teelten, maar kan ook in vroeger stadium prima mee worden gedoseerd.

De adviezen in het kort

- Partijtest
- Scouten
- Hygiëne
- Zieke partijen vernietigen en maatregelen treffen
- Vocht en RV laag houden
- Walleriana in baskets/potten
- Geen late teelt
- 12,5 ml/100 l Ridomil Gold + 0,5% kaliumfosfiet één week voor levering

Meer informatie

Alle informatie uit onderzoek is na te lezen op de website van het Productschap Tuinbouw: www.tuinbouw.nl.

Colofon

Deze informatiefolder is mogelijk gemaakt met financiering van het Productschap Tuinbouw. De informatie is afgestemd met onderzoekers (Wageningen UR Glastuinbouw), veredelaars en de landelijke commissie Eenjarige zomerbloei van LTO Groeiservice.

Redactieadres

Postbus 183, 2665 ZK Bleiswijk
T (070) 307 50 50
F (070) 307 50 51
E a.vander.heid@groeiservice.nl

Redactie

Alex van der Heiden

